

**Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego
w Szkole Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Pamięci Majdanka
w Lublinie**

System oceniania z języka polskiego został opracowany na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 6 listopada 2006 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
3. Statutu Szkoły Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Pamięci Majdanka w Lublinie.
4. PROGRAM NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4–8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ: Słowa z uśmiechem + Bliżej słowa, autorki: Ewa Horwath, Grażyna Kiełb, Anita Żegleń

Spis treści:

I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

- 1) Zasady oceniania
- 2) Pomiar osiągnięć
- 3) Przygotowanie się do zajęć
- 4) Prace pisemne
- 5) Odpowiedzi ustne
- 6) Prace domowe
- 7) Zasady informowania o osiągnięciach
- 8) Praca na lekcji
- 9) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania.

II Obszary aktywności

III Kryteria ocen z języka polskiego.

IV Dostosowanie wymagań z dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania

- 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z języka polskiego oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania języka polskiego w poszczególnych klasach. Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.
- 2) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za systematyczną pracę w ciągu całego semestru /roku.
- 3) Oceny bieżące i klasyfikacyjne: śródroczne i roczne począwszy od klasy IV ustala się wg następującej skali:
 - 1) stopień celujący – 6; (100% - 96%)
 - 2) stopień bardzo dobry – 5; (95% - 90%)
 - 3) stopień dobry – 4; (89% - 75%)
 - 4) stopień dostateczny – 3; (74% - 50%)
 - 5) stopień dopuszczający – 2; (49% - 30%)
 - 6) stopień niedostateczny – 1. (29% - 0%)
- 4) Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną począwszy od klasy IV ustala się wg. średniej ważonej tj.:
 - 1) od średniej 5,5 ocen bieżących – do średniej 6,0 – ocenę celującą;
 - 2) od średniej 4,6 ocen bieżących – do średniej 5,49 – ocenę bardzo dobrą;
 - 3) od średniej 3,6 ocen bieżących – do średniej 4,59 – ocenę dobrą;
 - 4) od średniej 2,6 ocen bieżących – do średniej 3,59 – ocenę dostateczną;
 - 5) od średniej 1,8 ocen bieżących – do średniej 2,59 – ocenę dopuszczającą;
 - 6) od średniej 0,0 ocen bieżących – do średniej 1,79 – ocenę niedostateczną.
- 5) Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, polecane przez nauczyciela.
- 6) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
- 7) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną za pierwszy semestr, zobowiązany jest do uzupełnienia poziomu wiedzy i umiejętności w terminie i na zasadach

uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu. W przypadku niezuzupełnienia zaległości uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w klasyfikacji rocznej.

2. Pomiar osiągnięć

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- 1) prace klasowe (sprawdziany),
- 2) kartkówki,
- 3) odpowiedzi ustne,
- 4) prace domowe,
- 5) zeszyty ćwiczeń,
- 6) inne formy aktywności:
 - udział w konkursach,
 - wykonywanie prac dodatkowych: album, prezentacja, komiks, słuchowisko, inscenizacja, film wideo i inne.
- 7) obserwacja:
 - przygotowania ucznia do lekcji,
 - sposobu prezentowania swoich wiadomości,
 - jego aktywności na lekcji,
 - pracy w grupie i w zespole klasowym.

3. Przygotowanie się do zajęć.

- 1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.
- 2) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt i na bieżąco wypełniać zeszyt ćwiczeń.
- 3) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:
 - wykonanie zadania domowego,
 - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej,
 - przyniesienie zeszytu,
 - przyniesienie podręcznika i zeszytu ćwiczeń,
 - brak przygotowania do zajęć - brak pracy domowej uczeń winien zgłosić nauczycielowi na początku zajęć lekcyjnych. Otrzymuje wówczas zapis w dzienniku – nieprzygotowany **lub** minus. Trzykrotne odnotowanie braku pracy domowej skutkuje oceną niedostateczną.
W przypadku niezgłoszenia braku pracy domowej przez ucznia na początku lekcji nauczyciel ma prawo wstawić ocenę niedostateczną.
- 4) Uczeń, który reprezentuje szkołę na konkursie, zawodach sportowych czy odbywa dyżur szkolny, ma obowiązek uzupełnić lekcje z danego dnia oraz odrobić pracę domową.

4. Prace pisemne

- 1) Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe.
- 2) Ocenę za pracę pisemną nauczyciel wystawia na podstawie liczby zdobytych punktów, informujących o spełnieniu wymagań na poszczególne oceny.

- 3) Każda praca pisemna jest dokumentem szkolnym. Uczeń starannie prezentuje w niej swoje wiadomości i dba o jej estetykę. Oceniając pracę nauczyciel uwzględnia możliwości ucznia. Wyjątkiem są uzasadnione sytuacje (np. dysgrafia, dysleksja, opinie i orzeczenia z Poradni Psychologiczno Pedagogicznych):
- jeśli praca pisemna jest nieczytelna lub jej wygląd jest nieestetyczny, nauczyciel nie sprawdza jej - uczeń otrzymuje wtedy ocenę niedostateczną, z możliwością jej poprawy.
- 4) Nauczyciel ma prawo przerwać pracę pisemną uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy pisemnej jest podstawą postawienia uczniowi oceny niedostatecznej.
- 5) Prace klasowe (sprawdziany)
- Prace klasowe lub sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.
 - Prace klasowe trwają 45 minut i obejmują co najmniej 1 dział programowy.
 - Praca klasowa jest zapowiadana tydzień wcześniej, podawany jest wówczas zakres materiału, który jest utrwalony na lekcji powtórzeniowej.
 - Nauczyciel sprawdza prace klasowe w czasie nieprzekraczającym dwóch tygodni.
 - W przypadku otrzymania z pracy klasowej oceny niedostatecznej uczeń ma możliwość poprawić ją w ciągu tygodnia od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko raz, chyba że nauczyciel zdecyduje inaczej. Do dziennika wpisane będą wówczas dwie oceny.
 - W przypadku nieobecności na pracy klasowej wynikającej z krótkotrwałych (trwających do 1 tygodnia) przyczyn losowych, uczeń ma obowiązek napisać ją w ciągu tygodnia od dnia powrotu do szkoły (lub innym terminie wyznaczonym przez nauczyciela). Wyjątek stanowi długotrwała choroba (powyżej jednego tygodnia); wtedy o konieczności poprawy i terminie decyduje nauczyciel przedmiotu. Niepodjęcie zaliczenia sprawdzianu w wyznaczonym terminie skutkuje oceną niedostateczną.
 - W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej przez ucznia piszącego pracę klasową po długiej nieobecności, ma on prawo do poprawy tylko raz, chyba że nauczyciel zdecyduje inaczej.
 - Prace klasowe po sprawdzeniu i omówieniu przechowywane są w teczkach uczniów.
 - W każdej kategorii oceny podlegające poprawie waga oceny poprawianej wynosi 1. Oceny poprawione zapisuje się w nawiasie kwadratowym. Ocena poprawiona otrzymuje wagę niższą, a ocena poprawiana wagę wyższą.
- 6) Kartkówki.
- Kartkówki trwają od 5 do 20 minut i dotyczą trzech ostatnich tematów. Kartkówki nie muszą być zapowiadane.
 - Umiejętności i wiadomości objęte kartkówką wchodzi w zakres pracy klasowej przeprowadzanej po zakończeniu działu i tym samym zła ocena z kartkówki może zostać poprawiona pracą klasową, chyba że nauczyciel zdecyduje inaczej.
 - Kartkówki po sprawdzeniu i omówieniu przechowywane są w teczkach uczniów (lub w zeszytach uczniowskich w zależności od decyzji nauczyciela).

- Sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia są udostępniane do wglądu uczniowi i jego rodzicom. Wystandardyzowane testy pisemne uzupełniane przez uczniów po omówieniu danego działu programowego będą udostępniane uczniom w czasie lekcji, zaś rodzicom jedynie podczas konsultacji indywidualnych przez nauczyciela.

5. Odpowiedzi ustne

- 1) Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia.
- 2) Odpowiedzi ustne sprawdzają wiadomości z trzech ostatnich tematów.
- 3) Kryteria oceny ustala nauczyciel odrębnie do każdego rodzaju wypowiedzi w danej sytuacji lekcyjnej. Jest to ocena intuicyjna, motywująca ucznia do dalszej pracy.

6. Prace domowe

- 1) Praca domowa jest obowiązkowa.
- 2) Brak pracy domowej uczeń winien zgłosić nauczycielowi na początku zajęć lekcyjnych. Otrzymuje wówczas zapis do dziennika nieprzygotowany/minus. Trzykrotne odnotowanie braku pracy domowej skutkuje oceną niedostateczną. W przypadku niezgłoszenia braku pracy domowej przez ucznia na początku lekcji nauczyciel ma prawo wstawić ocenę niedostateczną.

7. Zasady informowania o osiągnięciach

- 1) Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
- 2) Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć, za co i jaką ocenę otrzymał.
- 3) Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji.
- 4) Zarówno uczeń, jak i jego rodzice/ prawni opiekunowie, mają prawo wglądu do prac pisemnych.
- 5) W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne, telefoniczne lub osobiste informujące rodziców o postępach w nauce ich dzieci.

8. Praca na lekcji

Uczeń otrzymuje oceny za pracę na lekcji:

- aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów lub ocen w skali od 1 do 6.
 - Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu.
 - Minus uczeń może uzyskać m.in. za brak wiedzy z poprzedniej lekcji, brak zaangażowania na lekcji, odmówienie wykonania zadania / odpowiedzi.
 - Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny za pracę na lekcji:
 - pięć plusów – ocena bardzo dobra,
 - dziesięć plusów – ocena celująca,
 - trzy minusy – ocena niedostateczna.

9. Zasady współpracy z uczniami i rodzicami w celu poprawy oceny w przypadku zagrożenia oceną niedostateczną

1. Ustala się wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają powtórzenia.
2. Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna).
3. Współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.
4. Jeśli uczeń w podanym terminie nie zaliczy podanego materiału, za brak zaliczenia otrzymuje ocenę niedostateczną.

II. Obszary aktywności

1. **Wiadomości i umiejętności programowe.**
2. **Pisanie:** treść, forma wypowiedzi, poprawność językowo-stylistyczna, poprawność ortograficzno-interpunkcyjna, estetyka pracy.
3. **Mówienie:** komunikatywność, precyzyjność i mówienie na temat, poprawność form językowych, płynność i tempo wypowiedzi, recytacja, dialog, prezentacja, odpowiednie zachowanie w sytuacji mówienia.
4. **Czytanie:** głośne (z przygotowaniem i bez przygotowania) i ciche ze zrozumieniem.
5. **Odbiór tekstów kultury:** wyróżnianie elementów świata przedstawionego i elementów kompozycyjnych, interpretacja, zrozumienie tekstu, zapamiętanie (odtworzenie).
6. **Postawa:** aktywność, wrażliwość na teksty kultury, zaangażowanie twórcze, współpraca z innymi, operowanie wiedzą z różnych dziedzin.

III. Kryteria ocen dla uczniów klas IV-VIII

Kryteria ocen dla uczniów naszej szkoły znajdują się w Statucie szkoły.

Szczegółowe kryteria ocen z dla poszczególnych działań:

1. Sprawdziany ortograficzne

Błąd zasadniczy (w obrębie reguł pisowni wyrazów z: ó, u, rz, ż, h, ch i z partykułą *nie* oraz pisowni wielką i małą literą) obniża ocenę o 1 stopień;

Błąd drugorzędny obniża ocenę o pół stopnia (tzn. 2 błędy drugorzędne /lub 5 interpunkcyjne/ = 1 błąd zasadniczy).

Tekst dyktanda nieznanymi uczniom lub sprawdzian polegający na uzupełnianiu brakujących liter o dużym stopniu trudności :

kl. IV- V

0 błędów - cel

1 błąd - bdb

kl. VI

0 błędów - cel

1 błąd - bdb

2-3 błędy - db	2 błędy - db
4-5 błędów - dst	3-4 błędy - dst
6-7 błędów - dop	5-6 błędów - dop
8 błędów- ndst	7 błędów - ndst

Tekst dyktanda nieznanym uczniom lub sprawdzian polegający na uzupełnianiu brakujących liter o mniejszym stopniu trudności bądź tekst dyktanda wcześniej omawiany na lekcji:

kl. IV - V	kl. VI
0 błędów - bdb	0 błędów - bdb
1-2 błędy - db	1 błąd - db
3-4 błędy - dst	2-3 błędy - dst
5-6 błędów - dop	4-5 błędów - dop
7 błędów - ndst	6 błędów - ndst

Nauczyciel może podjąć decyzję o zwiększeniu limitu błędów w wyjątkowych sytuacjach w odniesieniu do całej klasy, grupy lub indywidualnych uczniów.

2. Prace stylistyczne:

Przy ocenianiu pisemnych form wypowiedzi obowiązuje ocena opisowa bądź punktowa, uwzględniająca następujące elementy: treść (**T**), formę (**F**), styl (**S**), ortografię z interpunkcją (**O**) oraz estetykę (**E**).

Dopuszczająca:

(**T**) - niepełne zrozumienie tematu i częściowe jego omówienie; nie zawsze trafny dobór materiału i nieumiejętne jego wykorzystanie; brak wniosków;

(**F**) - brak konsekwencji w posługiwaniu się określoną formą wypowiedzi; chaos w układzie treści; liczne zakłócenia spójności tekstu;

(**S**) - niezgodne z normą posługiwanie się fleksją, frazeologią i składnią, ale pozwalające jednak na zrozumienie tekstu; bardzo ubogi zasób słów z przewagą słownictwa potocznego;

(**O**) - liczne błędy ortograficzne (zasadnicze i drugorzędne) oraz interpunkcyjne;

(**E**) - praca nieestetyczna: brak akapitów, mało czytelne pismo, liczne skreślenia i poprawki

Dostateczna:

(**T**) - zrozumienie tematu, ale niepełne jego rozwinięcie; na ogół właściwy dobór materiału i próby wykorzystania go w pracy; próby formułowania wniosków; uproszczona argumentacja;

(**F**) - w miarę poprawne stosowanie określonej formy wypowiedzi; dopuszczalne uchybienia i zachwianie proporcji w układzie treści; zakłócenia spójności tekstu, nie utrudniające jednak zrozumienia treści;

(S) - częste odstępstwa od normy posługiwania się fleksją, frazeologią i składnią, nie zakłócające jednak komunikacji; ubogi zasób słów; obecność słownictwo potocznego;
(O) - nieliczne błędy ortograficzne (zasadnicze i drugorzędne) oraz interpunkcyjne;
(E) - czytelne pismo, nieliczne skreślenia i poprawki, nieodpowiednio zastosowane akapity; dopuszczalny brak akapitów.

Dobra:

(T) - zrozumienie tematu i wystarczające jego rozwinięcie; właściwy dobór materiału i poprawne jego wykorzystanie; właściwe wnioski; logiczna argumentacja;
(F) - konsekwentne stosowanie określonej formy wypowiedzi; poprawna kompozycja; sporadyczne zakłócenia spójności tekstu;
(S) - poprawne posługiwanie się językiem (nieliczne odstępstwa od normy); komunikatywność tekstu; urozmaicone słownictwo;
(O) - sporadyczne błędy ortograficzne zasadnicze, pojedyncze błędy ortograficzne drugorzędne oraz pojedyncze błędy interpunkcyjne;
(E) - stosowanie akapitów, estetyczne pismo, sporadyczne skreślenia i poprawki.

Bardzo dobra:

(T) - zrozumienie tematu i wystarczające jego omówienie; przemyślany dobór materiału i jego odpowiednia interpretacja; właściwe wnioski; logiczna argumentacja; wskazywanie wartości;
(F) - konsekwentne stosowanie określonej formy wypowiedzi; przejrzysty, logiczny układ treści; spójność tekstu;
(S) - komunikatywność tekstu; indywidualizacja stylu; bogaty zasób słów; pojedyncze uchybienia językowe;
(O) - poprawność ortograficzna - sporadyczne błędy ortograficzne drugorzędne; pojedyncze błędy interpunkcyjne;
(E) - estetyka pracy (akapity, pismo) - bez zarzutu.

Celująca:

(T) - zrozumienie tematu i wyczerpujące jego omówienie; przemyślany dobór materiału i jego oryginalne wykorzystanie; odwołanie się do tekstów kultury spoza programu; właściwe wnioski; logiczna argumentacja; wskazywanie wartości oraz ich hierarchizacja;
(F) - oryginalne rozwiązania kompozycyjne;
(S) - oryginalny styl; wybitnie bogate słownictwo;
(O) i (E) - ortografia, interpunkcja i estetyka pracy bez zarzutu.

3. Testy czytania ze zrozumieniem, sprawdziany po rozdziałach – wystandardyzowane kryteria ocen dla uczniów znajdują się w poradnikach nauczyciela przystosowanych do pracy z danym podręcznikiem, na przykład na stronie WSIPu Uczę.pl.

IV Dostosowanie wymagań z dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych

Nauczyciel zobowiązany jest do zapoznania się z opiniami i orzeczeniami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, jakie posiadają jego uczniowie oraz do wypełniania zaleceń sformułowanych przez te instytucje w odniesieniu do nauczania i oceniania uczniów.